

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Κέντρο Αριστείας «Πολυγλωσσία και Γλωσσική Πολιτική»
Φιλοσοφική Σχολή, Παν/πολη Ζωγράφου, 157 84 Αθήνα
Ιστοσελίδα: <http://elp.enl.uoa.gr/>
Email: cem.nkua@gmail.com

Διαδικτυακή Ημερίδα
Σάββατο, 25 Σεπτεμβρίου 2021

Γιορτάζουμε
την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών
με τους εκπαιδευτικούς μας

Οι γλώσσες στην εκπαίδευση

Μπέσσυ Μητσικοπούλου
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

Κέντρο Αριστείας «Πολυγλωσσία και Γλωσσική Πολιτική»SM

Οι γλώσσες στην εκπαίδευση

Ευρύ πεδίο

- Αντικείμενο γλωσσικής πολιτικής / γλωσσικού σχεδιασμού
πχ. ποιες γλώσσες διδάσκονται στο σχολείο, και ποιες όχι, με ποιους όρους και με ποιο τρόπο (ώρες, χρόνια), πως ανταποκρίνεται η γλωσσική εκπαίδευση στις ανάγκες των πολιτών
- Αντικείμενο έρευνας
πχ. μεγάλες, ισχυρές και αδύνατες, μητρική και «ξένες», θέματα γλωσσικών ανισοτήτων
- Γνωστικό αντικείμενο
Γλωσσική εκπαίδευση, διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών

Προς ένα 'πολυγλωσσικό' παράδειγμα

Στην Ελλάδα τα τελευταία 15-20 χρόνια έχουν γίνει βήματα στο χώρο της γλωσσικής εκπαίδευσης προς την κατεύθυνση ενός 'πολυγλωσσικού' παραδείγματος.

- ❑ το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ)
- ❑ Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ)

Κοινά στοιχεία ΚΠΓ & ΕΠΣ-ΞΓ

(1) Ο ρόλος του ΚΕΠΑ

- Αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα του να περιγράφεται η γλωσσική επάρκεια σε όλες τις γλώσσες με τα ίδια αντικειμενικά κριτήρια
- Χρησιμοποιούν την εξάβαθμη κλίμακα του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης
- Περιλαμβάνουν περιγραφητές που συμβαδίζουν με το ΚΕΠΑ
- Υιοθετούν τον ορισμό του ΚΕΠΑ για διαγλωσσική ικανότητα

(2) Διαγλωσσική ικανότητα (plurilingual competence / compétence plurilingue)

Περιλαμβάνει δεξιότητες για

- εναλλαγή από τη μια γλώσσα ή διάλεκτο στην άλλη
- κατανόηση της μιας γλώσσας και παραγωγής σε μια άλλη
- αξιοποίηση γνώσεων από διάφορες γλώσσες για την κατανόηση ενός κειμένου
- διαμεσολάβηση ανάμεσα σε ομιλητές που δεν έχουν κοινή γλώσσα επικοινωνίας
- πειραματισμό με εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας σε διαφορετικές γλώσσες
- αξιοποίηση παραγλωσσικών στοιχείων (μίμηση, έκφραση προσώπου, κλπ)
- απλοποίηση της γλώσσας (Piccardo 2018, The CEFR Companion)

(3) Κοινωνική Θεώρηση για τη γλώσσα

- Η γλώσσα ως ένα σημειωτικό σύστημα μέσω του οποίου τα άτομα παράγουν νοήματα
- Παραδοχή: τα άτομα αξιοποιούν κατά την επικοινωνία όλους τους πόρους που διαθέτουν, και αυτοί περιλαμβάνουν διαφορετικές γλώσσες, γλωσσικές ποικιλίες, και ποικιλία σημειωτικών τρόπων (προφορικό και γραπτό λόγο, εικόνα, ήχο, κλπ)

ΚΠΓ: ένα πολυγλωσσικό σύστημα αξιολόγησης της γλωσσομάθειας

- Σχεδιάστηκε με κοινές προδιαγραφές για όλες τις γλώσσες
- Τα όργανα μέτρησης της γλωσσομάθειας δεν είναι μονογλωσσικά
- Στηρίχθηκε εξ αρχής σε αρχές της διαγλωσσικότητας και από το 2003 περιέλαβε δοκιμασίες προφορικής και γραπτής διαγλωσσικής διαμεσολάβησης, τις οποίες θερμά συνιστά ο Συνοδευτικός Οδηγός του ΚΕΠΑ και πρόσφατα εκδόθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης

ΚΠΓ και πολυγλωσσία

- Αντιμετωπίζει όλες τις γλώσσες ως ισότιμες
- Πιστοποιεί έξι διαφορετικές γλώσσες αντί για μια (σε αντίθεση με διεθνή συστήματα)
- Ακολουθεί κοινές προδιαγραφές για την πιστοποίηση και των έξι γλωσσών
- Υιοθετεί κοινή τυπολογία δοκιμασιών, κοινά κριτήρια και σχάρες αξιολόγησης για όλες τις γλώσσες

ΕΠΣ-ΞΓ και πολυγλωσσία

- Από τα Αναλυτικά Προγράμματα κάθε γλώσσας στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες – κοινό ΠΣ για όλες τις ΞΓ
- Κοινή αντιμετώπιση όλων των γλωσσών που διδάσκονται στο σχολείο
- Περιλαμβάνει περιγραφητές για το κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας (συμβατούς με το ΚΠΓ και το ΚΕΠΑ) στοχεύοντας στη σύνδεση της εκμάθησης γλωσσών στο σχολείο με την πιστοποίηση του ΚΠΓ
- Έφερε μαζί επιστήμονες από διαφορετικές γλώσσες, ανέπτυξε έναν κοινό λόγο (discourse/discours/discorso) για την ξενόγλωσση εκπαίδευση στην ελληνική γλώσσα

Σύνδεση ΠΣ με αξιολόγηση γλωσσομάθειας

Πρόγραμμα Σπουδών (ΕΠΣ-ΞΓ)

- Κοινό για όλες τις γλώσσες
- Συγκεκριμένη αντίληψη για τις γλώσσες στην εκπαίδευση

Σύνδεση του ΚΠΓ με
την εκπαίδευση

Κοινή αντίληψη για
το τι είναι γλώσσα,
πως πρέπει να
διδάσκονται οι
ξένες γλώσσες και
πως να
αξιολογούνται

Σύστημα αξιολόγησης γλωσσομάθειας (ΚΠΓ)

- Κοινές προδιαγραφές για όλες τις γλώσσες
- Ισότιμη αντιμετώπιση όλων των γλωσσών

Δύο ερωτήματα

Ερώτημα 1:

- Έτσι δεν θα έπρεπε να είναι τα πράγματα; Να συμβαδίζει το ΠΣ με το σύστημα αξιολόγησης;

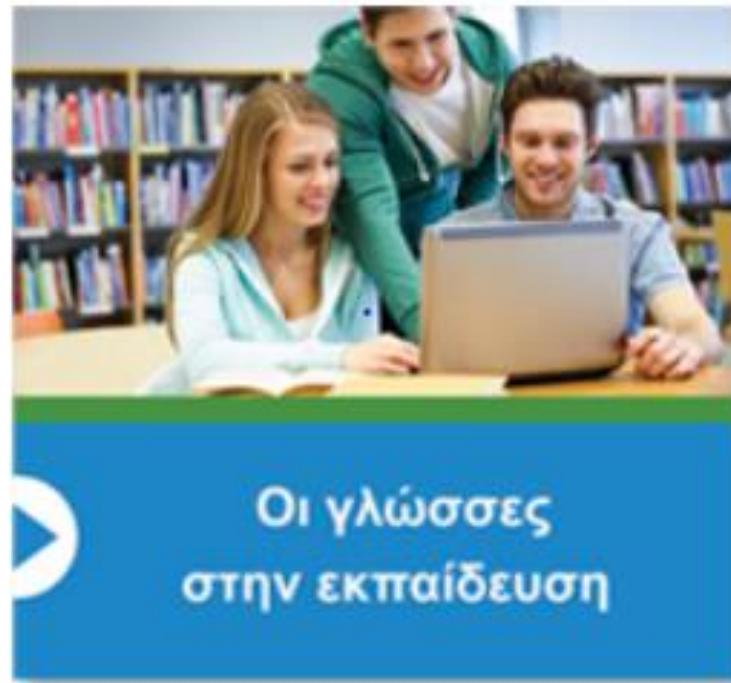
Συχνά υπάρχει ένα 'εκπαιδευτικό χάσμα' ανάμεσα στα ΠΣ και σε αυτά που διδάσκονται οι μαθητές στα σχολεία και στις εξετάσεις γλωσσομάθειας (Au, 2007) πχ. το παράδειγμα της Αυστραλίας (Unsworth, Cope & Nicholls, 2019)

□ Ερώτημα 2:

Είναι το ΕΠΣ-ΞΓ και το ΚΠΓ αποτέλεσμα μιας συγκροτημένης γλωσσικής εκπαιδευτικής πολιτικής που τα σχεδίασε με ένα κοινό όραμα και στόχο;

Ή αποτέλεσμα ενός 'συμπτωματικού' γλωσσικού σχεδιασμού;

“Οι γλώσσες στην εκπαίδευση» στο Κέντρο Αριστείας

Κέντρο Αριστείας «Πολυγλωσσία και Γλωσσική Πολιτική»

Στόχος του Πεδίου Δράσης

Να υποστηρίξει και να εκπονήσει ερευνητικές και εκπαιδευτικές δράσεις που αφορούν τη διδασκαλία/εκμάθηση γλωσσών στην Ελλάδα που σχετίζονται με:

- «πολυγλωσσική στροφή» στη γλωσσική εκπαίδευση
- παιδαγωγικά μοντέλα και θεωρίες που αποδομούν την ιδεολογία της μονογλωσσίας (και τον στόχο της γλωσσικής εκπαίδευσης οι μαθητές να ομιλούν τη γλώσσα ως «φυσικοί ομιλητές»)
- την μελέτη των γλωσσών ως σημειωτικά συστήματα που σχετίζονται μεταξύ τους και όχι με τη διδασκαλία της κάθε «ξένης» γλώσσας ξεχωριστά (όχι «παράλληλες μονογλωσσίες»)
- την προώθηση πολυγλωσσικής εκπαίδευσης που προωθούνται από την Ε.Ε.

Άξονες του Πεδίου Δράσης

1. Ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση και η «πολυγλωσσική στροφή»
2. Ψηφιακές τεχνολογίες και μέσα στην εκμάθηση γλωσσών
3. Γλωσσική εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών
4. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών
5. Προγράμματα σπουδών για την ενίσχυση της πολυγλωσσίας

Η «πολυγλωσσική στροφή» στην εκπαίδευση

Εντάσσονται δράσεις σχετικές με:

- διαγλωσσικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις (plurilingual pedagogies/ pédagogies plurilingues) που στοχεύουν στην αξιοποίηση του συνολικού σημειωτικού ρεπερτορίου των μαθητών κατά την εκμάθηση γλωσσών
- μοντέλα δίγλωσσης και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- διαγλωσσική και διαπολιτισμική διαμεσολάβηση

Έργο που υποστηρίζει το ΚΑ

NEWS ABOUT US THEMES TRAINING & CONSULTANCY PROGRAMME RESOURCES Search... FR

Promoting excellence in language education
European Centre for Modern Languages of the Council of Europe

THEMATIC AREAS OVERVIEW

- Teacher and learner competences
- Sign languages
- Plurilingual and intercultural education
- New media in language education
- Migrant education and employment
- Curricula and evaluation
- Early language learning
- Content and language integrated learning
- Languages of schooling

European Centre for Modern Languages of the Council of Europe

The ECML is a unique institution whose mission is to encourage excellence and innovation in language teaching and to help Europeans learn languages more efficiently. Our vision: A Europe committed to linguistic and cultural diversity... [Find out more about the ECML.](#)

Τίτλος: Mediation in teaching, learning and assessment

Υπεύθυνη: Μ. Σταθοπούλου

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης (ECML)

URL: <https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/Mediationinteachingandassessment/TEAMANDPARTNERS/tabid/4334/language/en-GB/Default.aspx>

HOME > PROGRAMME > PROGRAMME 2020-2023 > MEDIATION IN TEACHING, LEARNING AND ASSESSMENT > TEAM AND PARTNERS

Mediation in teaching, learning and assessment

This project sets out to develop a teaching guide for foreign language teachers of primary and secondary education who want to include cross-linguistic mediation in their pedagogical practices. This will contain information about the theory and practice of teaching, learning and assessing mediation together with examples of mediation tasks in different languages, which draw on the Companion Volume of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). A digital database, which will include tasks suitable for various educational environments, will also be produced.

OVERVIEW

HOW TO GET INVOLVED

TEAM AND PARTNERS

RELATED RESOURCES

Project team

Maria Stathopoulou
Greece

Magdalini Liontou
Finland

Phyllisienne Vassallo Gauci
Malta

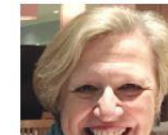

Sylvie Wharton
France

Silvia Melo-Pfeifer
Germany

Associate partners

Bessie Dendrinos
Greece

Maria Dolores Masats Viladoms
Spain

Katerina Krimpogianni
Greece

Eva Braidwood
Finland

Franziska Gerwers
Germany

Ψηφιακές τεχνολογίες στην εκμάθηση γλωσσών

Εντάσσονται και αναπτύσσονται δράσεις που αφορούν:

- θέματα ενσωμάτωσης των ψηφιακών μέσων στην εκμάθηση και αξιολόγηση γλωσσομάθειας
- τη διδασκαλία ξένων γλωσσών μέσω του διαδικτύου
- την ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου για την εκμάθηση ξένων γλωσσών
- θέματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών

Γλωσσική εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών

Εντάσσονται και αναπτύσσονται δράσεις που αφορούν:

- τη σχολική ένταξη προσφυγόπουλων και μεταναστόπουλων
- τον ρόλο της γλώσσας στην κοινωνική ένταξη μαθητών
- παιδαγωγικές μεθόδους για τη γλωσσική εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών
- έρευνες δράσης και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την εκμάθηση της ελληνικής ως «ξένης» γλώσσας

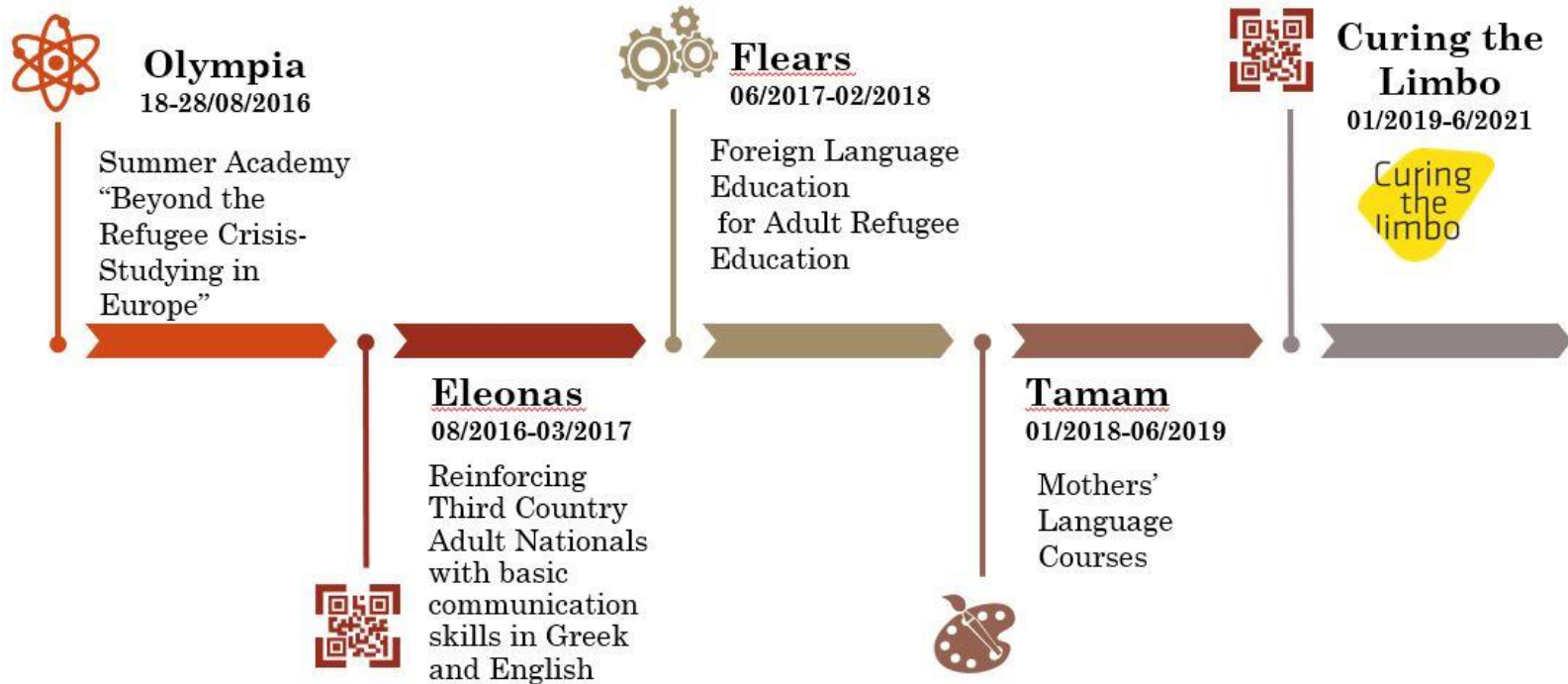
Επίσης:

- Συγκέντρωση στοιχείων για προγράμματα που αφορούν την γλωσσική (τυπική και άτυπη) εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών (παιδιών και ενηλίκων)

**Migration &
Multilingualism**

Γλωσσικά προγράμματα ΕΚΠΑ για ενήλικες πρόσφυγες

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών

- Το Κέντρο δεν πραγματοποιεί το ίδιο επιμορφωτικά προγράμματα αλλά
 - Σχεδιάζει πολιτικές για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών γλώσσας
 - Εκπονεί προγράμματα για την αρχική και συνεχιζόμενη επιμόρφωση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών
 - Παράγει εργαλεία για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών (και των μαθητών) γλώσσας